

METODOLOŠKO UPUTSTVO

STATISTIKA ROĐENIH

SADRŽAJ

STATISTIKA ROĐENIH 2

Pravni osnov.....	3
Metodološke osnove	3
Cilj i sadržaj istraživanja	3
Izvori podataka	3
Obuhvat.....	4
Zaštita individualnih podataka	4
Definicije osnovnih obeležja – indikatora	4
Nivo reprezentativnosti podataka	4
Rokovnik osnovnih faza rada.....	5

STATISTIKA ROĐENIH

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za sprovođenje Statistike rođenih je Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list Crne Gore", br. 18/12) i Godišnji plan zvanične statistike koji se donosi za svaku godinu.

Zakonom o matičnim registrima ("Sl. list Crne Gore", br. 47/08 od 07.08.2008, 41/10 od 23.07.2010, 40/11 od 08.08.2011) ustanovljava se i uređuje evidentiranje rođenja, smrti i drugih zakonom utvrđenih podataka koji se odnose ili su u vezi sa ličnim i porodičnim statusom crnogorskih državljana, nastalim u Crnoj Gori i drugoj državi, kao i državljana drugih država i lica bez državljanstva, nastalim u Crnoj Gori.

Podaci se prikupljaju na osnovu Sporazuma o međusobnoj saradnji na području statistike rođenja i smrti (zaključen u Podgorici, dana 03.03.2010.godine) između Ministarstva unutrašnjih poslova i Zavoda za statistiku – MONSTAT.

METODOLOŠKE OSNOVE

Cilj i sadržaj istraživanja

Statistika rođenih ima za cilj da proizvede podatke o demografskim karakteristikama živorođenog djeteta, kao i demografskim i socioekonomskim karakteristikama roditelja. Dobijeni podaci potrebni su za analizu prirodnog kretanja stanovništva na nivou Crne Gore i opština. Podaci predstavljaju osnov i za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije.

Matični registar rođenih, koji se u elektronskoj formi dostavlja Zavodu za statistiku, sadrži: datum upisa (mjesec, godina) u matični registar, opština upisa, vitalitet djeteta, pol djeteta, datum rođenja (godina, mjesec, dan i čas), prebivalište majke (naselje, opština i država), mjesto rođenja (naselje, opština država), državljanstvo djeteta; za roditelje: datum rođenja (godina, mjesec, dan), državljanstvo, najviša završena škola, zanimanje, mjesto rođenja (naselje, opština država).

Izvori podataka

Izvor podataka Statistike rođenih je administrativni izvor - Matični registar rođenih koji vodi organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (Ministarstvo unutrašnjih poslova). Podaci se, shodno Sporazumu o međusobnoj saradnji na području statistike rođenja i smrti, dostavljaju u elektronskoj formi (na CD-u).

Obuhvat

Statistika rođenih pokriva sve slučajeve živorođenja upisane u Matični registar rođenih. U obradi se podaci grupišu prema prebivalištu odnosno boravištu majke. Tako su rezultati demografske statistike obrađeni po principu mjesta stalnog stanovanja, što odgovara koncepciji stalnog stanovništva primijenjenoj u popisu stanovništva.

Zaštita individualnih podataka

Individualni podaci o fizičkim ili pravnim licima i domaćinstvima su povjerljivi i predstavljaju službenu tajnu. (Član 56 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike)

Na osnovu Sporazuma o međusobnoj saradnji na području statistike rođenja i smrti podaci iz Matičnog registra rođenih koji se dostavljaju ne sadrže ni jedno obilježje koje omogućava identifikaciju lica.

Definicije osnovnih obilježja – indikatora

Živorodenim djetetom smatra se dijete koje poslije rođenja pokazuje znake života (disanje, odnosno kucanje srca) makar i za najkraće vrijeme, bez obzira na trajanje trudnoće majke.

Starost majke se izražava u navršenim godinama života. Računa se na osnovu datuma rođenja majke i datuma kada se dijete rodilo. Iskazuje se po pojedinačnim godinama i po petogodišnjim starosnim grupama.

Državljanstvo je zakonska veza između fizičkog lica i države i ne ukazuje na nacionalno i etničko porijeklo.

Pod *najvišom završenom školom* podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem stečen najviši stepen obrazovanja.

Zanimanje se odnosi na vrstu posla koju osoba radi na radnom mjestu. Vrsta posla se opisuje glavnim zadacima i dužnostima na poslu. Zanimanje je skup poslova i radnih zadataka (radnih mjesta) koji su svojim sadržajem i vrstom organizaciono i tehnološki toliko srodni i međusobno povezani da ih obavlja jedan izvršilac koji posjeduje odgovarajuća znanja, sposobnosti i vještine.

Nivo objave podataka

Podaci o rođenim se prikazuju na nivou Crne Gore i opština.

Rokovnik osnovnih faza rada

Podaci se prikupljaju mjesečno, a obrađuju godišnje. Rokovi dostave i objave podataka definišu se Godišnjim planom zvanične statistike.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon

(+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

*Metodološko uputstvo pripremila:
Biljana Sekulović*

Tel. +382-20-231 004

e-mail: contact@monstat.org